

Роль суботніх на недільних шкіл у збереженні національної ідентичності української молоді в Бельгії

«Рідна школа» у м. Льєж

«Рідна школа» у м. Льєж

- Перші уроки української мови та українознавства в Бельгії були започатковані у 1946-47 рр. у місті Льєж (Seraing, Vottem). Школою опікувалися священники Української греко-католицької церкви.
- Протягом 80-ти річної діяльності «Рідної школи» були кількаразові перерви, але з 2011 року школа не припиняє освітньої діяльності.
- У школі навчається понад 35 учнів та проводяться уроки української мови, історії України, народознавства, англійської мови та урок катехизації. Способи втілення освітньої програми – інтегровані уроки, онлайн-ресурси, навчально-роздаткові й дидактичні матеріали, свята, майстер-класи та культурна діяльність.
- Традиційними для школи стали Свято Миколая та Літній пікнік, який символізує закінчення навчального року та початок канікул. Серед усіх заходів найбільше набули популярності майстер-класи з писанкарства, співання гаївок, виготовлення вибіжок, ляльок-мотанок та майстер-клас з випікання різдвяних пряників.

*Українська школа імені Ярослава Мудрого
(місто Брюссель)*

Українська школа ім.Ярослава Мудрого м.Брюсселя - Королівство Бельгія
16 лют. ⚙️

В єдності наша сила! 🙌💙💛❤️

+15

Українська школа імені Ярослава Мудрого (місто Брюссель)

- **Функціонує з 2009** року при парафії Української греко-католицької церкви.
- Навчання проводиться щосуботи з 9.00 до 17.00.
- Навчання в Українській школі проводиться у двох паралельних площинах, одна з яких полягає в співпраці від 2010 року з Міжнародною Українською школою, що дає змогу учням отримувати документ про освіту державного зразка. Інша площина – надання можливості учням освоїти українську програму для самовдосконалення, також за програмою МУШ/НУШ, але без складання іспитів.
- У школі викладаються такі предмети: «Українська мова та література», «Математика», «Я досліджую світ», «Мистецтво», «Англійська мова», «Природознавство», «Зарубіжна література», «Історія України», «Всесвітня історія», «Біологія», «Географія», «Хімія», «Фізика», «Алгебра», «Геометрія», «Правознавство» та «Громадянська освіта». З 2017 року в школі діє група дошкільної підготовки для дітей віком 4–6 років.
- **Основна мета діяльності школи:** збереження національної ідентичності, виховання освіченого покоління українців, які б достойно представляли Україну в Європі; навчання учнів за українською програмою, створення україномовного середовища для спілкування рідною мовою та підтримання інтересу до України в Бельгії.

Українська школа імені Ярослава Мудрого (місто Брюссель)

- У школі відбуваються позакласні заходи, які вже стали частиною навчального процесу, а це – День Пам'яті Голодомору, День пам'яті Героїв Небесної Сотні, День Соборності, День Гідності та Свободи, свято Миколая, День Української мови та писемності, День матері, День вишиванки, День єдності, День святого Валентина, виступи учнів до Різдва, участь у Різдвяному вертепі, Всесвітній день української хустки, свято Осені, «Хліб — усьому голова», День захисту дітей, День поезії, святкування трьохсотліття Григорія Сковороди, День державного прапора, День поезії, Всесвітній день гідності, свято Урожаю, День захисника України, Вшанування пам'яті Лесі Українки, інсценізації її казок.

Українська суботня школа «Серденько» імені Василя Стуса у місті Антверпен

Українська суботня школа «Серденько» імені Василя Стуса у місті Антверпен

- Українська школа **Серденько» імені Василя Стуса** була заснована у жовтні 2022 року у відповідь на виклики, з якими зіткнулися тисячі українських родин після початку повномасштабного вторгнення.
- **Мета школи** — зберегти українську ідентичність та не дати їй розчинитися у різних куточках світу. Об'єднати українських дітей навколо спільних цінностей, передавати їм рідну культуру, традиції та звичаї. Особливе місце у діяльності школи займає збереження української мови як основи національної самобутності. Через навчання, спілкування та щоденну практику школа допомагає дітям не лише вільно володіти мовою, а й відчувати її як невід'ємну частину себе.
- У своїй діяльності українська школа **Серденько» імені Василя Стуса** дотримуємося навчальних стандартів України: освітня програма школи відповідає програмі, затвердженій Міністерством освіти і науки України. Водночас, з огляду на формат навчання, викладаються не всі предмети — частину дисциплін учні опановують самостійно за наданими рекомендаціями та матеріалами.
- Школа активно співпрацює з Міжнародною українською школою, а також підтримує зв'язок із Міністерством освіти і науки України.
- Наразі заклад перебуває на стадії проходження процедури верифікації.

Українська суботня школа «Серденько» імені Василя Стуса у місті Антверпен

- Станом на сьогодні у школі навчається 418 учнів віком від 5 до 17 років. Із них 182 учні офіційно зараховані до навчального закладу та здобувають українську освіту з подальшим отриманням документів державного зразка.
- Інші учні поєднують навчання у школі з дистанційною або сімейною формою освіти та офіційно зареєстровані в школах в Україні.
- Школа є суботньою і проводить заняття щосуботи. Освітній процес охоплює дошкільну підготовку для дітей від 5 років, а також навчання з 1 по 11 клас. У початковій школі викладаються такі предмети: «Навчання грамоти», «Письмо», «Читання», «Математика», «Я досліджую світ», «Англійська мова» та «Мистецтво».
- У старших класах учні вивчають українську мову, українську літературу, історію України, математику, біологію та англійську мову. Інші предмети, передбачені навчальною програмою, учні опановують самостійно відповідно до вимог української освітньої системи.

Українська суботня школа «Серденько» імені Василя Стуса у місті Антверпен

- Навчальний заклад активно співпрацює з Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича.
- У школі панує насичене культурно-виховне середовище, спрямоване на формування національної свідомості, поваги до історії та духовних цінностей українського народу. Систематично організовуються загальношкільні виховні заходи, присвячені важливим сторінкам української історії та культури. Серед них — вшанування пам'яті жертв Голодомору, Героїв Небесної Сотні, відзначення Різдва та Великодня. Значна увага приділяється проведенню літературних вечорів, присвячених видатним українським письменникам, що сприяє глибшому розумінню української культури та духовної спадщини.
- Школа активно долучається до благодійної діяльності та бере участь у зборах та ініціативах на підтримку Збройних Сил України, організовує різні акції та виховує в учнів почуття відповідальності й небайдужості.

Українська суботня школа «Серденько» імені Василя Стуса у місті Антверпен

Українська школа імені Артемія Димида у місті Шарлеруа

- Це суботня школа, створена в честь пам'яті українського героя, воїна, Артемія Димида, який загинув 18 червня 2022 р., визволяючи Україну. Школа заснована на базі парафії Успіння Пресвятої Богородиці греко-католицької церкви в місті Шарлеруа, де викладають українську мову, літературу, історію України. Також проводять українські тематичні свята (Свято Миколая, Свято Різдва, День Незалежності України, День пам'яті українських Захисників та Захисниць, часто згадують ім'я Артемія Димида, який відвідував Шарлеруа та греко-католицьку церкву Пресвятої Богородиці.

Українська школа імені Артемія Димида у місті Шарлеруа

Інші українські школи в Бельгії

- **Українська школа «РІДНА МОВА» при УГКЦ у Вамі (м. Монс)**
- *Українська катехитична школа імені Блаженної Матері Йосафати в м. Гент*
- **Українська суботня школа «Пшеничне Зерно» в м. Намюр**

Крім вивчення української мови та української культури в школах влаштовують для учнів ярмарки та майстер-класи, цікаві екскурсії та тематичні свята (Свято Миколая, Різдва, Великодня, майстер-класи Писанкарства, Петриківського розпису, долучаються до благодійних акцій («Теплі обійми» тощо).

Висновки

- *Отже*, Українські суботні та недільні школи в Бельгії є складовою загальноєвропейської мережі освітніх осередків української діаспори, що забезпечують реалізацію українознавчого компонента освіти для дітей українського походження. Вони поєднують ініціативи української громади з елементами державної освітньої політики України, забезпечуючи збереження національної ідентичності та освітньої тяглості дітей української діаспори. Їхнє функціонування відбувається в контексті поєднання формальної освіти (у бельгійських школах) і додаткової неформальної або позашкільної освіти українською мовою (в українських суботніх та недільних школах).
- У Бельгії такі школи формуються переважно на базі громадських організацій українців, культурних центрів або релігійних інституцій. Їхня діяльність має виразний громадсько-ініціативний характер і спрямована на задоволення освітніх та культурних потреб української громади. Навчання організовується, як правило, у вихідні дні, що відповідає загальній моделі функціонування суботніх і недільних шкіл за кордоном.
- Зміст освітнього процесу в українських школах Бельгії передусім охоплює вивчення української мови та літератури, історії України, а також елементів культури, традицій і народознавства. Така структура навчання сприяє збереженню мовної компетентності та формуванню національно-культурної ідентичності дітей в умовах іншомовного середовища.